

“Пристап базиран на развој на територија (ABDA) во земјите на Западен Балкан”

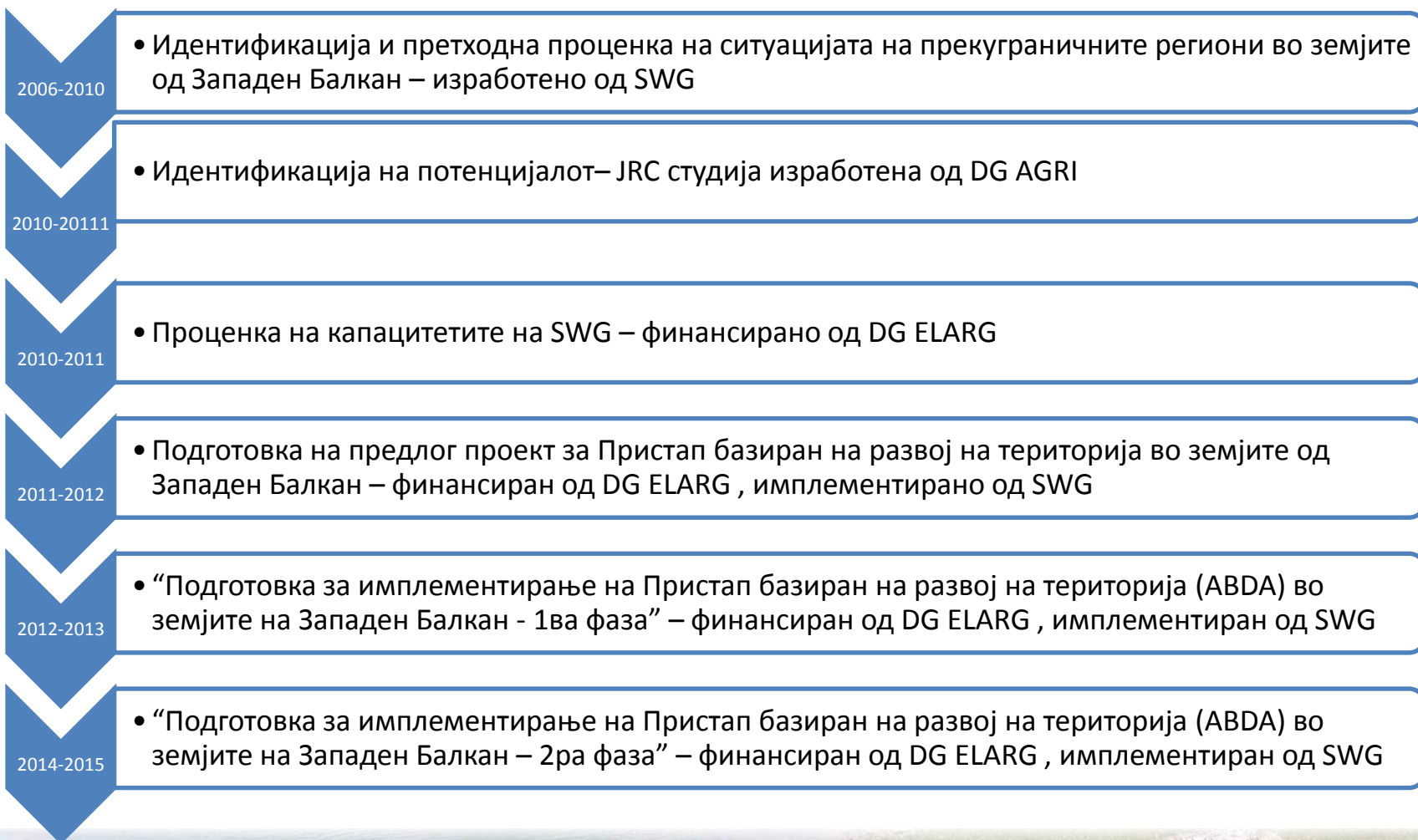
Ирена Џимревска

8^{ми} Состанок на Групата на заинтересирани страни за прекуграничен регион
“Преспа”
25^{ти} Ноември 2014

The project is financed by:

Преглед на процесот

Пристап

Прв чекор

- Инструкција да се направи основна студија, стратегија и акционен план (стратешка рамка) за секој од прекуграничните региони;
- Зајакнување на капацитетите со цел започнување на имплементација;
- Поставување на тек на проектот врз основа на утврдени приоритети;

Пристап

Втор чекор

- Инструкции да се подготви рамка за идниот концепт на територијалната и регионалната соработка во имплементирање на ABD пристапот (како основа за подготовка на мулти национална стратегија на IPA и за спроведување на регулативите на IPA;
- Инструкции да се направат сеопфатни ABDA програмски документи ;
- Критика за преклопување со СВС, понатамошно насочување на фокусот на активности поврзани со руралниот развој и економскиот развој;
- Насоки за “редефинирање на предлог проектот” со тоа што аспектите на економскиот развој да се фокусираат кон создавање на работни места, генерирање на приходи, создавање на иновативни производи и услуги итн.

Резултати

1. Продолжување на подготвителните активности за имплементирање на ABDA во земјите од Западен Балкан

- Локалното партнерство во форма на локална структура – **Група на заинтересирани страни (ГЗС)** е во функција во “ Дрина – Тара”, “Дрина - Сава”, “Преспа” и “Шара” прекуграничните региони;
- **Подготвени програми за економски развој** со интензивна прекугранична соработка со SWG во прекуграничните региони “ Дрина – Тара”, “Дрина - Сава”, “Преспа” и “Шара” и доставени до EC DG ELARG;
- **Формирани Канцеларии за проектно управување – Секретаријат на ГЗС** за координирање на активностите на регионално ниво. Сите канцеларии имаат двајца вработени: Регионален координатор и Технички асистент;
- **Создадени се оперативни протоколи** и правила и процедури за функционирање на ГЗС и се прифатени од ГЗС во двата региони;

Резултати

1. Продолжување на подготвителните активности за имплементирање на ABDA во земјите од Западен Балкан

- Развиени се Генерална комуникација, Стратегија за публицитет и Акционен План за АБДА грантот;
- SWG Прирачник за правила и процедури е надграден во
- Подготвен е сет од промотивни материјали (генерална брошура, брошура со рути и туристички атракции, брошури со сместувачки капацитети и ресторани ...);
- Поддржани се осумнаесет интернационални people to people активности со цел промовирање на природното богатство, културно и традиционално наследство (пр. Raspberry Day, Drina-Sava- Lim Regatta, Pet – recycling event итн)

Резултати

2. Практичена имплементација на ABDA пристапот со имплементација на интегриран економски пристап во “Дрина – Тара” и “Дрина – Сава” прекуграничните региони
 - Повик за поднесување предлог проекти
 - Упатство за корисници
 - Упатство за процедури и критериуми за селекција на гран корисници
 - Акционен план за публицитет

Резултати

2. Имплементација на пристап базиран на интегриран економски развој во прекуграничните региони “Дрина–Тара” и “Дрина–Сава”

Целта на грантот е да се зајакне интегрираниот економски развој со поддршка на претприемачките иницијативи фокусирајќи се на зајакнување на туристичката понуда во регионот и подобрување на производствениот синџир на земјоделски и прехранбени производи, занаетчиски производи, подобрување на туристичките услуги преку интегрирани проекти за подобрување на соработката помеѓу учесници во синџирот на вредност.

Дополнителни активности:

- Поддршка во активностите за промоција на интегриран економски развој
- Градење на капацитетите на добитниците на грантови (во соработка со FAO)

ABDA пилот грант шема

- **Првиот повик** за предлог проекти беше отворен на 7ми Април и затворен на 8ми Мај, 2014. По третата фаза од евалуацијата како и од претходната проценка на состојбата на теренот беше одлучено да се финансираат два проекта.
- **Вториот повик за апликации** беше отворен во периодот од 7ми Јули, 2014 – 15ти Август, 2014.
- **Седум предлог проекти се одобрени** три од “Дрина-Сава” и четири од “Дрина-Тара” прекуграничните региони.
- **Вкупно 9 проекти се одобрени** во кои се вклучени **28 партнери** со буџет од **148.128,00 ЕУР**

Идна Перспектива на Развој Базиран на Територија

ИНСТРУМЕНТ ЗА ПРЕТПРИСТАПНА ПОМОШ

МУЛТИ НАЦИОНАЛЕН ИНДИКАТИВЕН СТРАТЕШКИ
ДОКУМЕНТ
(2014-2020)

Анализа на потребите и капацитетите

- *“.. Регионалната соработка и размена на најдобрите практики се ефикасен начин на промовирање н руралниот развој особено во граничните региони кои имаат потреба од подобро меѓусебно поврзување. Овие предизвици најдобро ќе се решат ако се следи сеопфатен приод базиран на пример на концептот на Развој Базиран на Територија ”*

Целокупниот дизајн на хоризонталната и регионалната претпристапна помош

- **Регионалните структури и мрежи се очекува да дадат голем допринос во развојот на корисниците особено во следниве сектори:**

- ...
- *Конкурентност и иновации* вклучувајќи и трговија
- *(CEFTA, SWG);*

Помош од ЕУ за периодот 2014-2020

Регионални структури и мрежи

Потреби и капацитети:

“.. Со сеопфатен пристап на социо-економскиот развој на корисниците би се опфатиле и помалку развиените локални заедници во прекуграничните региони “

Регионални структури и мрежи

- **Цели, резултати, активности и индикатори:**
 - ” .. **Помош** исто така ќе биде обезбедена со цел да се поттикне промовирање на проектите базирани на развој на територија во ограничен број на маргинализирани рурални гранични региони.
- **Видови на финансирање:**

Договори за услуги или грант договори за поддршка на специфични мрежи како SWG

Територијална соработка

- **Потреби:**

“.. Постои посебна потреба да се зајакне одржливиот локален развој и да се зголеми просперитетот на луѓето и заедниците во руралните гранични региони кои често заостануваат од економски аспект. Низ годините граничните региони се претворија во маргинализирани периферии, каде што пристапот до пазарот е ограничен, знаењето и трансфер на технологијата од јадротот е тешко, и демографските фактори се влошуваат. Сепак во многу од овие области постои зналителен потенцијал кој ако се ослободи ќе доведе до промена на трендот и ќе доведе до зголемување на руралниот развој. Одржлив развој на целните гранични области ќе го поттикне вработувањето и ќе придонесе за унапредување на регионалната соработка и добрососедските односи”

Територијална соработка

- **Цели, резултати, активности и индикатори**

“..Проекти, кои се подготвени во рамките на пристапот базиран на развој на територија (ABD), со цел за да се поттикне одржливиот развој во дефинирани географски области во прекуграничните региони на земјите од Западен Балкан особено рурални области кои се карактеризираат со конкретни сложени проблеми во развојот, ќе бидат земени в предвид за финансирање во рамки на прекуграничните програми за соработка .”

ABDA Идна перспектива

- Писмо од Комесарите Ciolosh и Fule до националните Координатори за ИПА и оперативните структури и Одговорните власти на ИПА програми за прекугранична соработка
- “... Проекти, кои се подготвени во рамките на методологијата на пристапот базиран на развој на територија ќе бидат од особена важност за поттикнување на економскијот развој во граничните региони. Приоритети и акции кои што треба да се превземат за овој локален пристап воден од заедницата, се веќе идентификувани во четири области во регионот.”**

Моментален статус

- Фундаментални промени во управувањето со ИПА во пристапот на големи проекти или финансирање на работењето преку финансиските институции и капацитети .
- Програмските документи се сметаа за непотребни бидејќи нема можности за финансирање на активностите дефинирани во програмите за економски развој и грантовите.
- Ограничено финансирање и продолжување на поттикнувањето за јакнење на капацитетите помеѓу членовите од групата на заинтересирани страни.

Форум за Земјоделска политика 2014

Економски развој на земјите од Југоисточна Европа во руралните прекугранични региони кои го имплементираат пристапот базиран на развој на територија (ABD)

- ABD одговара на потребата на локалните заинтересирани страни и обезбедува платформа за прекугранична соработка
- ABD структурите се поставени и тестирани со имплементирање на пилот грант
- Промена на пристапот на ЕК во однос на менаџирањето со ИПА фондовите ги намали финансирањата на грант шеми од мал обем вклучувајќи го и ABD пристапот
- Последица: ABD нема да добие финансиски средства грантови
- Финансирање од ИПА фондовите за продолжување на вмрежувањето и градење на капацитетите во прекуграничните региони.

Форум за Земјоделска политика 2014

Економски развој на земјите од Југоисточна Европа во руралните прекугранични региони кои го имплементираат пристапот базиран на развој на територија (ABD)

The APF препорачува:

- Да се продолжи со јакнење на капацитетите преку ABD пристапот
- Да се бара алтернативи за финансирање вклучувајќи ги IPARD и CBC програмите
- Да се воспостави соработка со други регионални иницијативи за заеднички активности
- Да се убедат Министерствата за Земјоделство да ги вклучат принципите на ABD пристапот во националните политики за развој.

Годишен работен состанок на министрите за земјоделство 2014

Ние го цениме тоа што Пристапот базиран на развој на територијата (ABD) ги исполни потребите на локалните заинтересирани страни, кои во изминатите четири години беа во можност да ги дефинираат потребите за развој на нивниот регион на начин на кој што со други пристапи не беше во можност да се постигне. Ние ја препознаваме потребата од барање на можности за вклучување на принципите на ABD во националните политики за рурален развој. Во таа насока, ние ја охрабруваме од Европската Комисија да обезбеди понатамошна поддршка за спроведување на ABD пристапот во земјите од Југоисточна Европа врз основа на формулациите на ИПА Мултинационалната стратегија за 2014-2020.

Заклучоци

- Поставени и оперативни структури
- Подготвени и доставени програмски документи до ЕК
- Регионалните заинтересирани страни го очекуваат започнувањето на имплементирачката фаза
- ABDA е вклучена во IPA II Мулти националниот индикативен стратешки документ за периодот 2014-2020
- Финансиски средства не се наменети за финансирање на ABDA проекти во рамките на IPA II

ABDA Идна перспектива

- Како го гледате моменталниот статус?
- Кој би требало да биде идниот пристап во однос на имплементирање на ABDA?
- Кои активности би можеле да се спроведуваат во иднина?
- Во иднина која би била улогата на Групата на заинтересирани страни?
- Во иднина која би била улогата на Канцеларијата за проектно управување?
- Кој би можел да биде пристапот кон алтернативното финансирање/ можностите за имплементирање?